

NATIONAAL KAMPIOENSCHAP
VAN DE SPAANSE RASSEN
IN CASTROPOL, ASTURIAS, SPANJE
9, 10 EN 11 NOVEMBER 2007

Tekst: Elly Vogelaar.
Foto's: Aviculture Europe.

Er zijn op het ogenblik meer dan 20 erkende hoenderrassen in Spanje. Een groot deel daarvan was volkomen onbekend voor mij, en ik neem aan dat de meesten van u er ook nog nooit van gehoord hebben. Niet al deze rassen waren present op de Nationale Show in Asturië, maar die er wel waren hebben we zo goed mogelijk op de foto gezet; deels in onze 'studio' maar wegens tijdgebrek (door het keuren en festiviteiten) is de rest in hun kooi gefotografeerd. We hopen dat u toch een goed beeld krijgt van deze interessante rassen.

Links: Wel een bekend ras, maar ook hier zeldzaam: De Spaanse Witwang, met zijn karakteristieke witte gezicht. Dit is een jonge haan. De oorlellen wenst men nog een stuk langer.

ESPAÑOLA NEGRA CARA BLANCA – DE SPAANSE WITWANG

De Spaanse Witwang is waarschijnlijk het oudste ras van de Middellandse Zeerassen. Het grote, witte gezicht (Cara=gezicht) is een unieke eigenschap van dit ras. Eigenlijk zijn het de oorlellen zie zo groot en wit zijn, maar ook de gezichtshuid is wit. Hierin ligt ook de showwaarde van het ras en de fokkers streven naar grote witte 'wangen' vrij van beschadigingen.

Algemene eigenschappen:

Een krachtig, maar toch sierlijk ras, met een rijk bevederde staart. Het is alleen erkend in de zwarte kleurslag; een diep groenglanzend zwart. Ze hebben een vrij grote, enkele kam. De ogen zijn donkerbruin en de poten zijn blauw/swart.

De hennen worden niet broeds en leggen puur witte eieren.
Gewicht volgens de Spaanse Standaard:
Oude haan 3170 gr.
Oude Hen 2720 gr.
Jonge haan 2720 gr.
Jonge hen 2270 gr.

Rechts: Spaanse Witwang, hen. Oorlellen worden nog langer gewenst.

GALLINA DE MOS **Regio Galicië**

Dit ras is rond 1940 gecreëerd uit 2 types Gallische hoenders; een uit de kuststreek, iets zwaarder van type en gewicht en een uit de bergstreek van Galicië, kleiner van postuur. Maar naarmate men zich meer ging interesseren in de hoogproductieve industriërassen, raakte de Galiña de Mos steeds verder uit beeld. Halverwege het jaar 2000 startte de *Xunta of Galicia* met een fokprogramma om de Galiña de Mos weer in de belangstelling te krijgen en te houden. Dank zij het historisch archief van Galicië kon men precies achterhalen hoe het ras destijds gemaakt was en na succesvolle paringen van de beste teruggevonden dieren was het ras weldra 'terug'. Sinds 2001 is het opgenomen in de Spaanse standaard en sinds 2003 staat het in de *Catálogo Oficial* van Spaanse Pluimveerassen.

Links: Gallina de Mos, hen, in de kleurslag: *leonado*.

Een dubbelnutras, goed van volume en gewicht, met een goede leg en subliem van vleeskwiteit, al groeien ze niet zo snel. Het ras is alleen erkend in de *leonado* kleurslag; een warme buffkleur, wat lichter in nek- en zadelbehang en iets donkerder op de schouders. De staartveren en sikkels zijn zwart, net als de binnenvanen van de vleugelpennen. De donskleur is buff.

Algemene eigenschappen:

Kop: Vrij klein.

Gezicht en oren: Rood.

Kam: Drie-rijig of erwtenkam.

Ogen: Donker oranje.

Lichaam: Breed, diep, lang.

Borst: Breed, diep en naar voren.

Staart: Niet zo lang, wel veel sikkels, maar die zijn vrij kort.

De staart wordt gedragen in een hoek van 45°.

Vleugels: Kort, goed tegen het lichaam gedragen.

Poten: Geel, onbevederd, 4 tenen.

Bevedering: Glanzend, overvloedig maar goed aanliggend.

Eieren: min. 50 gram, licht bruin.

Gewicht:

Haan 3,5 tot 4 kg. Hen 2,5 tot 3 kg.

Ringmaat (in mm.):

Haan 22 - Hen 20.

GALLINA MALLORQUINA

Regio Balearen

Nog een heel oud ras van Mediterraan afkomst en volgens de overlevering van het eiland Mallorca, hoewel het ook afkomstig kan zijn van het westelijk deel van het Iberisch Schiereiland. Om het ras te redden, werden er in maart 2003 diverse oproepen gepubliceerd waarin gewaarschuwd werd dat het ras bijna uitgestorven was. De *l'Associació d'aviram de les Illes Balears* (Fokkersclub van de Balearen) pakte het op en zorgde ervoor dat het ras in de standaard werd opgenomen. Een aantal van deze hoenders wordt gehouden in het *Conservatori d'Aviram de les Illes Balears de la Fundació Natura Parc*.

Algemene eigenschappen:

Type: een levendig, elegant landhoentype. Kam: vrij groot, enkel, vijf tot zes kamtanden, overhangend bij de hen. Oren: wit. Overvloedig hals- en zadelbehang, grote vleugels, goed aangesloten tegen het lichaam gedragen. Staart: rijk bevederd met veel goed gebogen sikkels, zwart, sterk glanzend. Poten: wit, met 4 tenen.

Het ras bestaat maar in één kleur: Paja. (= zacht geel; de kleur van de hennen lijkt wat op de tarwe kleurslag).

Gewicht: Haan 2,5 tot 3,0 kilo. Hen 1,8 tot 2,2 kilo.

Eieren: minimaal 55 gram, crèmekleurig.

EUSKAL OILOA - Regio Euskadi

In 1975 introduceerde Dr. Fernando Orozco en zijn medewerkers, in het kader van een genetisch onderzoek naar inheemse hoenderrassen door het INIA (Nat. Inst. v. Agrarisch Onderzoek), de typische hoenders van de kleine Baskische dorpen. Ze bestonden in diverse kleuren en werden geselecteerd en verder gefokt om zuivere kleurslagen te verkrijgen. Gebaseerd op dit resultaat schreef Dr. Jose Antonio Mendizábal de standaard van het ras.

Algemene eigenschappen:

Het is een rustiek, middelgroot hoen; een dubbelnutras met een acceptabele leg en vleesproductie.

Euskal Oiloa, jonge hen (boven) en jonge haan (rechts), in de naakthals variëteit (*leposoila*)

Kam: enkel en middelgroot.

Ogen: kastanjebruin.

Oren: rood.

Poten: geel, 4 tenen.

Eieren: vrij groot, 60 gram en bruin van kleur.

Gewicht: Haan ongeveer 3.6 kg. Hen 2.5 kg

Ringmaat (in mm.):

Haan 20 - Hen 18.

Het ras is erkend in 5 kleurslagen:

- belza (zwart);
- gorria (lijkt op rood zwart columbia)
- leposoila (naakthals, alleen in de gorria kleurslag),
- marradune (koekoek variëteit van gorria)
- zillara (lijkt op wit zwart columbia)

Boven: Euskal Oiloa cockerel in de *marradune* kleurslag.

CASTELLANA NEGRA Regio Castilië - La Mancha

Dit ras is meer dan een eeuw oud. Het is ontstaan uit lokale zwarte hoenders. Het ras wordt voornamelijk gehouden in Extremadura door fokkers en liefhebbers. Behalve om hun sierwaarde en legcapaciteit worden ze ook veel gehouden om de tuin insectenvrij te houden! Hooguit 2 van de 5 hennen wordt broeds, maar als ze broeds worden zijn het wel voorbeeldige moeders die goed voor hun kuikens zorgen. Ze staan bekend als goede leggers van zo'n 200 tot 220 eieren per jaar.

Algemene eigenschappen:

Een lichte, levendige kip, mooi om te zien, middelgroot van formaat met alle eigenschappen van een Mediterraans hoenderras: een vrij slanke romp, breder in de schouders en iets smaller toelopend naar de staart, aanliggende bevedering, overvloedige staart en grote vleugels.

De enkele kam is vrij groot en helder rood, met bij voorkeur 4 tot 6 kamtanden. De kamhiel volgt de neklijn zonder de nek te raken. De kam van de hen valt vanaf de 3e kamtand naar één zijde om, maar mag niet het oog bedekken.

De kinlellen zijn lang en breed, rood van kleur.

De oren zijn niet zo groot, en wit.

De ogen zijn kastanjebruin.

De poten zijn zwart, met 4 tenen.

Het ras bestaat alleen in de zwarte kleurslag: geheel zwart gevederde met zeer veel groene glans.

Gewicht: Haan 2,8 tot 3 kg. Hen 2 tot 2,6 kg.

De eieren zijn wit en wegen ongeveer 55 gram.

LA GALLINA PIÑEIRA - Regio Galicië

Dit inheemse ras is opnieuw gecreëerd, met financiële steun van een project opgezet door dierenartsen uit de regio, de *Colexio de Veterinarios of A Corunna*.

Volgens hun richtlijnen kunnen hoenders grofweg in 4 klassen verdeeld worden; de zware Aziatische rassen, de Mediterrane rassen van lichter type en met witte oren, de vechthoenders en de Atlantische rassen, middelgroot en met rode oren. De Piñeira behoort dan tot de laatste categorie, met het bijbehorende type bevedering.

Algemene eigenschappen:

Het ras komt o.a. voor in de wildkleur (donker patrijs); waarbij de hanen en de hennen dus een verschillende kleur hebben. Deze bijzonderheid geeft aan dat het om een heel oud ras gaat. Dit fenomeen is gebruikelijk bij de wilde hoenders, waar de hanen normaal gesproken een pronkkleed hebben en de hennen een sober gekleurde bevedering, die camoufleert met de omgeving.

De kam is een brede, niet hoge rozekam. De oren zijn rood en de ogen oranje-geel. De poten zijn geel.

Eieren: 55 tot 65 gram, crème van kleur.

Gewicht: Haan 3,2 tot 4 kg. Hen 2 tot 2,3 kg.

Het ras bestaat in 3 kleurslagen: *aperdizado* (de wildkleur, zoals hierboven beschreven), *asalmonada*, (een soort zalm-patrijs) en *blanco* (wit).

Het bestaan van het ras is vooral te danken aan de persoonlijke toewijding van Jesus Garcia Rodriguez, dierenarts uit Arzúa (To Corunna).

Op de bovenstaande foto's ziet u een **aperdizado** (wildkleur) haan.

Op het keurkaartje aan de kooi van deze hen (links) zagen we dat de kleurslag veranderd was in 'silvestre'. De keuring was toen nog niet gedaan, maar volgens ons is dit geen *silvestre* en ook geen *asalmonada* hen (wat er oorspronkelijk opstond, zie foto) maar een *aperdizado* (wildkleur) hen.

Het ras is nog niet erkend in de Spaanse Pluimveestandaard.

II CAMPEONATO DE ESPAÑA DE RAZAS AUTÓCTONAS - CASTROPOL 2007	
Nº JAULA: 210	
ESPECIE:	GALLINAS
GRUPO:	ESPAÑOLA
RAZA:	PIÑEIRA
COLOR:	ASALMONADO SILVESTRE
Nº Animales:	1
Sexo:	H
Nº Anillo:	
PRESENTACIÓN:	
CUALIDADES:	
DESCOS:	
DEFECTOS:	

Boven: Jonge Extremena haan en hen in de kleur *blanco sucio*.

EXTREMEÑA **Regio Extremadura**

Deze hoenders zijn zeer goed aangepast aan het klimaat van deze streek (Extremadura) en kunnen dus goed buiten gehouden worden. Het ras is nog niet zo lang erkend in de Spaanse Standaard. In Extremadura is een organisatie die zich speciaal inzet voor het behoud en de fokkerij van dit ras, wat momenteel erg in trek is bij mensen die ze als kippen in de tuin willen, of als 'tentoonstellingskip'.

Alle inheemse landbouwhuisdierrassen van Extremadura worden beschouwd als een deel van de identiteit van de regio, daarom genieten ze bescherming en de fokkerij wordt aangemoedigd. Het Departement van Onderzoek en Techniek van de regio Extremadura (*Servicio de Investigación y Desarrollo Tecnológico de la Junta de Extremadura*) heeft hiertoe o.a. de Valdesequera boerderij in Badajoz in beheer. Hier wordt een aantal foklijnen van de blauwe Extremena gehouden, waar sinds het jaar 2000 onderzoek mee gedaan wordt. Men hoopt dit ras verder te ontwikkelen, zodat het niet enkel als tentoonstellingsras of door de liefhebber gehouden wordt, maar ook als nutras (vlees), hoewel het ras naar zeggen vrij traag groeit. (Muriel, 2002).

Rechts: Extremena hen, azul (blauw).

Eigenschappen: Een middelzwaar ras met gele snavel, rode oren, enkele kam en donkere ogen. Een gele huid en gele poten, maar enige zwarte aanslag is toegestaan.

Het ras was aanwezig op de Nationale Show in Castropol in de volgende kleurslagen:

Azul (blauw), *blanco sucio* (splash) en *negro* (zwart).

Wij hebben helaas geen verdere informatie over dit ras.

GALLINA DE RAZA SOBRARBE

Dit is een oud ras uit de Sobrarbe Regio (Spaanse Pyreneeën). In 1995 werd er na overleg met Dr. Amadeu Francesch een fokprogramma voor dit ras opgestart door D. Ricardo Azon, samen met de laatste fokkers van dit ras. De situatie van het ras was toen kritiek, maar onder toezicht van Dr. Amadeu Francesch konden er diverse kleurslagen behouden blijven en worden gestandaardiseerd.

Sobrarbe haan (l) en hen (r) in *barrada com pajizo*. Inzet: de kleine kuif.

Algemene eigenschappen:

Het is een vrij lichte kip met middelhoge staartdracht. De enkele kam is recht en fijn van structuur, met 5 of 6 kamtanden. Ze hebben een kleine kuif, achter de kam, de neklijn volgend. Bij volwassen hanen valt die kuif vrijwel weg tegen het overvloedige halsbehang. De ogen zijn honingkleurig (*miel*). De oren zijn wit, met iets rood doormengd. De poten zijn vrij kort en geel, maar enige grijze aanslag is toegestaan bij de variëteiten *negro*, *cenizosa* en *franciscana*.

Eieren: 55 gr.
minimum; crème
kleurig; 170 per jaar.
Gewicht:
Haan 2,5 tot 3 kg.
Hen 1,7 tot 2 kg.
Ringmaat: Haan 18
mm - Hen 16 mm.

**Rechts: Jonge hen en
haan in *Negra con
pajizo*.**

Volgens de Standaardwijzigingen van februari 2006, is de Sobrarbe nu erkend in 6 kleurslagen:

1. *Roya of Trigueña* (Rood met zwart in hals en zwarte staart)
2. *Negra con pajizo* (Zwart met zachtgeel)
3. *Cenizosa or azul con pajizo* (Blauw met zachtgeel)
4. *Blanca armiñada en negro* (Wit met zwart)
5. *Franciscana or barrada con pajizo* (als nummer 2, maar dan met koekoektekening)
6. *Blanca* (Wit)

Links: Jonge haan in *Blanca armiñada en negro*. Het kuifje is bij hanen moeilijk te onderscheiden van het halsbehang. (Zie ook foto rechts).

PINTA ASTURIANA – Regio Asturië

Dit ras is afkomstig uit de Regio Asturië, dus deze show was een soort 'thuiswedstrijd'; er waren dan ook wel 140 Pinta Asturiana ingezonden! De meest bekende kleurslag van de Pinta Asturiana is de *negro moteado de blanco* (zwart-met-wit kleurpatroon). Het wit overheerst het zwart.

Jonge haan (l) en hen (r) in *negro moteado de blanco*.

Onder: Jonge hen (l) en haan (r) in *roxo moteado de blanco*.

Het ras is echter ook erkend in *roxo moteado de blanco* (rood-met-wit kleurpatroon), *negro* (zwart), *blanco* (wit) en *abedul* (zwart met zilvergrijze hals-en zadel tekening). En er is ook een naakthals variëteit. De hennen zijn goede leggers van crèmekleurige eieren van 60 tot 65 gram. Een uitvoerig artikel over de historie en het houden van de Pinta Asturiana is gepubliceerd in ons oktobernummer van 2007.

Midden: Pinta Asturiana haan in *abedul*.

Rechts: Pinta Asturiana haan in *blanco*.

HET SPAANSE VECHTHOEN

Dit is een heel populair ras. Deze lichte, slanke hoenders hebben een wereldwijde faam als showdier maar ook als vechthoen. Spaanse vechters vechten met hun natuurlijke sporen en hoewel de meesten van ons beslist niets ophebben met hanengevechten, is het toch hieraan te danken dat dit soort rassen zijn blijven bestaan.

Algemene eigenschappen:

Een middenformaat hoen, met een kleine kop die wel iets aan de kop van een reptiel doet denken. De snavel is kort en geel. Grote, levendige ogen. Lange nek met overvloedig hals- en zadelbehang. Lange staart, soms wat gevorkt. De sporen zijn goed ontwikkeld en de tenen zijn sterk en goed gespreid, waarbij de achterteen de grond raakt.

Het ras komt in veel kleurslagen voor, zoals:

Pinto, Retinto, Bayo, Blanco, Negro en Giro, wat op zich ook weer vele variaties kent.

Links, van boven naar beneden:
abedul haan;
aperdizado hen;
azul hen; *negro moteado de blanco* hen; *giro* haan. Niet echt topdieren, maar vooral om u de kleuren te laten zien.

De haantjes op de 2 foto's rechts kregen

97 punten (predicaat U): een *giro* haan en een *dorado* haan (met gecoupeerde kam).

NIEUWE RASSEN

De naam van dit nieuwe ras is Serrano de Teruel. (Teruel is a provincie in Spanje, in de regio Aragón.)

De ingezonden haan was in *aperdizada* kleur (Patrijs/wildkleur) en de hen was *negro* (Zwart). Vooral de kam viel op, bijna zo groot als de kam van de Redcap. (Zie foto rechts.)

Links: Een jonge zwarte Serrano de Teruel, hen.

Een nieuw krielras, te zien op deze show, was de KIKA EXTREMEÑA ENANA, de naam van de kleurslag was niet aangegeven. Zowel de haan als de hen heeft een grappig, klein kuifje achter de enkele kam.

Links: Kriel hen en haan; te zien aan het jaartal op de ring waren ze geboren in 2004.

Rechts: Kopstudie van de hen.

We hebben helaas geen verdere informatie over deze twee nieuwe rassen.

GALLINA NANA FLOR D'AMETLLER – Regio Cataluña

Een ander krielras, dat al sinds jaren is opgenomen in de Spaanse Standaard, is de Flor d'Ametller, afkomstig uit Catalonië. Het is een klein 'boeren' kippetje, sterk, sierlijk en levendig. De naam is een verwijzing naar de bloeiende amandelbomen van deze streek, en daarom komt het ras alleen voor in geparelde kleurslagen, die de witte bloesem voorstellen. Erkende kleurslagen zijn: *dorada moteada de blanco*, *canela moteada de blanco*, *negra moteada de blanco*, *azul moteada de blanco y blanco cenicienta*. (goud-, kaneel-, zwart- en blauw-witgepareld) De poten zijn bij voorkeur blank.

De haantjes wegen ongeveer 1100 gram en de hennetjes 800 gram. Ze leggen witte eieren van ± 38 gram. De hennen worden geprezen als kloek; volgens zeggen kunnen ze 10 eigen eitjes uitbroeden, of 6 van grote hoenders, 15 van de patrijs, 20 van de kwartel, 4 eenden- of kalkoeneneieren of 2 ganzeneieren. De Catalaanse Stichting 'AVIRAUT' beschermt dit inheemse hoenderras en u kunt ze elk jaar bewonderen op de 'Exposició the International d'Aus Ciutat de Valls' in Valls (Tarragona), derde weekend van januari; en op de 'Exposició d'Aus of Camallera' in Camallera (Girona), laatste weekend van september. Vanzelfsprekend was de Flor d'Ametller ook present op deze Nationale Show in Castropol.

**Boven en rechts: Jonge hen en haan in *Dorada moteada de blanco*.
Onder: M+V in *Negra moteada de blanco*.**

Over de meer bekende Spaanse rassen, zoals Andalusiër, Minorca en Prat, zullen we later een uitgebreider rasartikel plaatsen.